
Blodforskrifter volder hodebry

AKTUELT

TOM SUNDAR

Email: tom.sundar@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Tyske retningslinjer for autolog blodtransfusjon ved kirurgiske inngrep skaper hodebry for norske helsebyråkrater som vil sende pasienter til utlandet.

En stund lå det an til at Buskerud-pasienter som var lovet hofteoperasjon i Tyskland, måtte ha med seg eget reserveblod på turen. Men nå har nordmennene fått beskjed om at de likevel slipper å ha med kjølebag.

Blodtapping før operasjon

Ved tyske sykehus er det rutine å benytte pasientens eget blod til transfusjon under eller etter store operasjoner. Slike autologe transfusjoner sikres ved at pasientene blir tappet for eget blod i månedene før inngrepet skal skje.

Da Buskerud fylkeskommune før jul fikk tilbud om å kjøpe ortopediske operasjoner ved Lubinus Klinik i Kiel, ble det understreket at preoperative rutiner for blodtapping med tanke på autolog transfusjon, også skulle gjelde pasientene fra Norge. For at nordmennene skulle slippe å ta flere turer til kontinentet, luftet man muligheten for at blodtapping kunne gjøres i Norge på forhånd. I så fall kunne løsningen bli at pasientene tok med seg sitt eget reserveblod til Tyskland.

Forslaget har ikke skapt den største begeistring i Buskerud: – Nei, uansett om blodtapping skjer i Norge eller Tyskland, vil det by på praktiske problemer både for pasientene og for helsevesenet, sier Liv Hausmann ved fylkeshelsesjefens kontor. Hun koordinerer fylkets tilbud til listepasienter om behandling i utlandet.

Hausmann sier at man har vært inne på tanken om å skrinlegge planene om hofteoperasjoner i Tyskland, men at saken nå har tatt en ny vending: – Vi har fått beskjed fra Libinus-klinikken om at ordinært reserveblod kan kjøpes fra en blodbank i Kiel. Det betyr at de to listepasientene som var lovet hofteoperasjon, nå kan få reise, sier hun. Ifølge Hausmann er det ikke aktuelt å sende flere hoftepasienter med det første.

Forhåndstapping i Norge uaktuelt

Avdelingsoverlege Hans Erik Heier ved Blodbanken ved Ullevål sykehus opplyser at Tyskland har en egen lov om transfusjonstjeneste.

– Loven sier at pasienter skal få tilbud om autolog blodtransfusjon i forbindelse med kirurgisk behandling. I praksis skjer dette ved å tappe pasienten ukentlig i tiden før sykehusoppholdet. Autolog transfusjon er en faglig tradisjon i Tyskland og flere andre land, men ikke i Norge, sier Heier.

Han avviser kategorisk muligheten for blodtapping av kirurgiske pasienter før de reiser til utlandet.

– Blodbankene i Norge har rett og slett ikke kapasitet. Blodtapping til autologe transfusjoner er ikke praktisk gjennomførbart for et større antall pasienter. Bare i unntakstilfeller, det vil si for pasienter som har spesielt vanskelige blodtypeantistoffer, kan dette være aktuelt, sier Hans Erik Heier.

Avdelingsoverlege Norvald Langeland ved ortopedisk avdeling ved Buskerud Sentralsykehus sier han har forståelse for tyskernes rutiner, ettersom autologe transfusjoner kan gi bedre pasientsikkerhet.

– Men det jeg ikke forstår, er hvorfor norske politikere vil sende pasienter til utlandet. Det vil føre til en rekke praktiske problemer, og innebærer et brudd i kontinui-

teten i pasientbehandlingen. Ut fra tidligere erfaringer, kan vi også forvente flere komplikasjoner enn når den kirurgiske behandlingen skjer i Norge, sier Langeland.

Publisert: 30. januar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. september 2026.